

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
Кафедра футболу**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Теорія і методика обраного виду спорту
та спортивно-педагогічне вдосконалення
(ТіМОВС та СПВ)
(спеціалізація - футбол)
(1 курс)**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	<u>01 Освіта/Педагогіка</u>
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	<u>017 Фізична культура і спорт</u>
ФАКУЛЬТЕТ	<u>фізичної культури і спорту</u>
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<u>перший (бакалаврський)</u>

Львів – 2018

Робоча програма з навчальної дисципліни «ТіМОВС та СПВ (спеціалізація - футбол)» для студентів 1 курсу факультету фізичної культури і спорту галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 017 Фізична культура і спорт

Розробники:

Дулібський Андрій Васильович,
завідувач кафедри футболу,
кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент

Огерчук Олександр Федорович,
викладач кафедри футболу

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри футболу
Протокол № 1 від «29» серпня 2018 року

Завідувач кафедри футболу

(підпис)

(Дулібський А.В.)
(прізвище та ініціали)

Схвалено Вченою радою факультету фізичної культури і спорту

Протокол від «_____» _____ 2018 року № _____

Декан _____ (Ріпак І.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

© ЛДУФК, 2018 рік

© Дулібський А.В., Огерчук О.Ф., 2018 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна (за вибором)	
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування) <u>017 Фізична культура і спорт</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання з навчання гри в футбол _____		Семестр	
(назва)			
Загальна кількість годин – 360		1-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Лекції		
	4 год.	4 год.	
	Практичні (ТіМОВС)		
	24 год.	26 год.	
	Методичні		
	4 год.	6 год.	
	Самостійна робота		
	48 год.	48 год.	
Практичні (СПВ)			
88 год.	108 год.		
		Вид контролю: диференційований залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 264/96

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна "Теорія і методика обраного виду спорту та спортивно-педагогічне вдосконалення" (ТіМОВС та СПВ) один з профілюючих предметів у підготовці фахівців спеціалізації "футбол", яка розкриває теоретико-методичні закономірності навчання, виховання і розвитку футболістів.

Метою дисципліни є надання студентам 1-го курсу спеціалізації "футбол" знань, вмінь і навичок з теорії і методики викладання футболу, необхідних для самостійного проведення необхідних для самостійного проведення навчальних і навчально-тренувальних занять з групами юних футболістів різного віку в системі спортивних шкіл.

Навчання проводиться у формі лекцій, семінарських, методичних, практичних занять, навчальної практики та самостійної роботи студентів.

На лекційних заняттях студентам подаються наукові знання з теорії і методики обраної спеціальності, для застосування у практичній роботі вчителів і тренерів з виду спорту в системі спортивних шкіл. Детально розглядаються питання техніки і тактики гри, методики навчання технічним прийомам і тактичним діям.

На семінарських заняттях закріплюється навчальний матеріал лекційних занять. На методичних заняттях студенти залучаються до активного аналізу методики навчання техніки і тактиці гри у футбол, оволодіння методами навчання, технічним прийомам та тактичним діям.

На практичних заняттях студенти оволодівають основами методики навчання техніки і тактики; проводять навчальну практику з підготовкою конспектів занять, проведенням частин занять.

Самостійна робота проводиться під контролем викладача і передбачає виконання рефератів, самостійну підготовку до практичних занять.

Заняття з ТіМОВС та СПВ є важливою і невід'ємною складовою професійно-педагогічної підготовки бакалаврів напряму «фізична культура і спорт».

Вивчення дисципліни передбачає вирішення таких завдань;

Формування у студентів знань про:

- предмет, завдання і зміст курсу ТіМОВС та СПВ, основні структурно-змістові особливості гри у футбол, місце футболу у системі фізичної культури і

спорту;

- поняття про стратегію гри;
 - класифікацію техніки і тактики гри у футбол;
 - основи методики навчання техніці і тактиці гри;
 - основи методики проведення занять у підготовчих групах з юними футболістами.
- оформлення план-конспектів занять.

Матеріал курсу взаємопов'язаний з іншими навчальними дисциплінами, що викладаються на 1-му курсі: "Вступ до спеціальності", "Соціологія", "Анатомія людини", "Теорія і методика спортивних ігор", "Теорія і методика рухливих і рекреаційних ігор", "Теорія і методика гімнастики", "Теорія і методика легкої атлетики", що формує базові знання і вміння у студентів перед проходженням дисциплін "Теорія і методика фізичного виховання", "Організація і управління у сфері фізичної культури і спорту", "Олімпійський і професійний спорт" та інших.

Студент зобов'язаний знати:

- зміст навчального матеріалу з курсу ТіМОВС та СПВ;
- основні структурно-змістові особливості гри у футбол, як виду змагальної діяльності, складової фізичної культури;
- про сучасний розвиток футболу в світі, Україні, області.
- класифікацію техніки і тактики гри у футбол;
- поняття про техніку і тактику гри;
- особливості сучасної техніки і тактики гри у футбол.
- основи методики навчання техніці і тактиці гри;
- методику навчально-тренувального процесу у підготовчих групах, в загальноосвітніх школах.

Студент повинен вміти:

- застосовувати на практиці здобуті знання, вміння і навички з техніки виконання і методики навчання технічним прийомам і тактичним діям;
- складати конспекти заняття з навчання техніці, тактиці гри для групи початкової підготовки з футболу.
- організувати і проводити заняття з футболу у групах юних футболістів, учнями спортивних шкіл;
- працювати з літературними джерелами, виконувати реферати, іншу самостійну роботу.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1. Вступ у навчальну дисципліну „ТіМОВС та СПВ”.

- Мета, завдання, зміст навчальної дисципліни „ТіМОВС та СПВ”.
- Історія виникнення і розвитку футболу.
- Коротка характеристика гри у футбол.
- Правила гри у футбол.
- Техніка безпеки під час занять з футболу.

Тема 2. Техніка гри у футбол.

- Поняття про техніку гри.
- Класифікація техніки гри.
- Техніка виконання і методика навчання технічних прийомів.

Змістовий модуль 2

Тема 1. Тактика і стратегія гри у футбол.

- Поняття тактики і стратегії, класифікація, методика навчання і застосування в умовах практики.
- Групові тактичні дії у нападі і захисті.
- Тактичні системи.

Тема 2. Основи навчання футболу юних футболістів у спортивних школах.

- Особливості методики навчально-тренувального процесу у підготовчих групах в спортивних школах.
- Підготовка план-конспектів занять.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Всього	у тому числі				
		Лекц.	Практ.	Лабор.	Метод.	Сам.роб.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Вступ у навчальну дисципліну „ТіМОВС та СПВ”.		2	12		2	6
Тема 2. Техніка гри у футбол.		2	12		2	6
Разом за змістовим модулем 1		4	24		4	12
Модуль 2						
Змістовий модуль 2.						
Тема 1. Тактика і стратегія гри у футбол.		2	12		2	6
Тема 2. Основи навчання футболу юних футболістів у спортивних школах.		2	14		4	6
Разом за змістовим модулем 2		4	26		6	12
Всього годин		8	50		10	24

5. Теми семінарських, методичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Техніка гри у футбол. Поняття про техніку гри. Класифікація техніки гри. Особливості сучасної техніки гри у футбол. Техніка виконання і методика навчання технічних прийомів. Техніка гри у футбол. Поняття про техніку гри. Класифікація техніки гри. Особливості сучасної техніки гри у футбол. Методика навчання технічним приемам. Контрольна робота.	2

2	<p>Аналіз техніки виконання і методики навчання удару в м'яч внутрішньою стороною стопи. Прийом м'яча внутрішньою стороною стопи.</p> <p>Актуальні питання розвитку футболу. Відомості про сучасний розвиток футболу в світі, Україні, області. Місце футболу у системі фізичної культури і спорту. Тенденції розвитку техніки, тактики, методики навчання.</p>	2
3	<p>Актуальні питання розвитку футболу. Відомості про сучасний розвиток футболу в світі, Україні, області. Місце футболу у фізичній культурі. Тенденції розвитку техніки, тактики, методики навчання.</p> <p>Тактика гри у футбол. Поняття тактики, класифікація, методика навчання. Групові тактичні дії у нападі і захисті. Тактичні системи.</p>	2
4	<p>Групові тактичні дії у нападі і захисті. Тактичні системи.</p> <p>Навчання футболу школярів у групах підготовки, в школах. Особливості методики навчально-тренувального процесу у підготовчих групах, в загальноосвітніх школах. Підготовка планів-конспектів занять.</p>	2
5	<p>Підготовка планів-конспектів занять. Проведення уроку футболу в підготовчій групі</p>	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p>Опитування студентів за попередньою темою. Аналіз техніки виконання і методики навчання удару по м'ячу внутрішньою частиною підйому. Прийом м'яча підшвою. Навчальна гра. Домашнє завдання.</p>	2
2	<p>Опитування студентів за попередньою темою. Вдосконалення техніки ударів по м'ячу внутрішньою стороною стопи і підйому. Аналіз техніки виконання і методики навчання удару і прийому м'яча серединою підйому. Навчальна гра. Домашнє завдання.</p>	2
3	<p>Опитування за попередньою темою. Вдосконалення техніки раніше вивчених ударів і прийому м'яча. Аналіз техніки виконання і методики навчання удару і прийому м'яча зовнішньою частиною підйому. Навчальна гра. Домашнє завдання.</p>	2

4	Опитування за попередньою темою. Вдосконалення техніки раніше вивчених ударів і прийомів м'яча. Аналіз техніки виконання і методики навчання ведення м'яча по прямій, ламаній лінії, по колу; удару по м'ячу носком і п'яткою. Навчальна гра. Домашнє завдання.	2
5	Опитування за попередньою темою. Вдосконалення техніки ведення м'яча з передачами і прийомом м'яча. Аналіз техніки виконання і методики навчання удару в м'яч головою. Навчальна гра. Домашнє завдання.	2
6	Опитування за попередньою темою. Вдосконалення техніки раніше вивчених ударів і прийому м'яча. Аналіз техніки виконання і методики навчання вкидання м'яча з-за бокової лінії. Прийом м'яча грудьми, стегном. Навчальна гра. Домашнє завдання.	2
7	Опитування за попередньою темою. Вдосконалення раніше вивчених прийомів техніки гри. Аналіз техніки виконання і методики навчання обманним рухам. Навчальна гра. Здача контрольних нормативів.	2
8	Опитування за попередньою темою. Аналіз техніки виконання і методики навчання відбору м'яча ногами, тулубом, у підкаті. Аналіз техніки гри воротаря (ловлення, відбивання, переведення, укидання м'яча) і методики навчання воротаря. Здача контрольних нормативів.	2
9	Навчальна практика. Скласти конспект і провести частину заняття по вдосконаленню техніки гри.	2
10	Навчальна практика. Скласти конспект і провести частину заняття по вдосконаленню тактики гри.	2
11	Навчальна практика. Скласти конспект і провести частину заняття по вдосконаленню фізичної підготовки.	2
12	Скласти конспект і провести заняття з навчання техніці гри воротаря для групи початкової підготовки.	2
13	Ознайомлення з індивідуальною тактикою гри у нападі польового гравця без м'яча і з м'ячем. Навчальна гра.	2
14	Ознайомлення з індивідуальною тактикою гри польового гравця у захисті проти гравця без м'яча і з м'ячем (відбір, протидія передачам, веденню). Навчальна гра.	2
15	Ознайомлення з тактичними діями у захисті і нападі воротаря проти гравця з м'ячем і без м'яча. Навчальна гра.	2
16	Ознайомлення з індивідуальною тактикою гри у нападі польового гравця зі стандартних положень (вкидання м'яча, удар від воріт, початковий, вільний, штрафний, кутовий удари). Навчальна гра.	2

17	Складання контрольних нормативів. Захист рефератів.	2
18	Скласти план-конспект і провести підготовчу частину заняття.	2
19	Скласти план-конспект і провести основну частину заняття з навчання техніці удару в м'яч стопою і прийому м'яча.	2
20	Скласти план-конспект і провести основну частину заняття з навчання техніці ведення м'яча техніці удару в м'яч головою, прийом стегном, грудьми, для певної вікової групи юних футболістів.	2
21	Скласти конспект і провести заняття з навчання техніці обманних рухів. Аналіз заняття.	2
22	Скласти конспект і провести заняття з навчання техніці гри воротаря для групи початкової підготовки.	2
23	Скласти конспект і провести заняття з навчання - індивідуальній тактиці гри у нападі або захисті.	2
24	Скласти конспект і провести заняття з навчання індивідуальній тактиці гри у нападі польового гравця зі стандартних положень.	2
25	Скласти конспект і провести заняття з навчання груповій тактиці гри.	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз розвитку гри у футбол на Україні і в світі за матеріали періодичних видань.	6
2	Правила гри у футбол.	6
3	Основні характерні помилки при виконанні технічних прийомів і шляхи їх усунення.	2
4	Класифікація тактичних дій футболістів.	2
5	Еволюція тактичних систем гри футболістів.	2
6	Скласти 2-3 навчальних завдання для оволодіння тактичними вміннями і навичками в захисті і нападі.	2
7	Скласти комплекси вправ для розвитку рухових якостей футболістів.	2
	Разом	22

8. Методи навчання

- Словесні
- Наочні
- Практичні

9. Методи контролю

- ✓ Вибіркове усне опитування,
- ✓ тестування,
- ✓ перевірка письмових робіт,
- ✓ диференційований залік.

ЗАЛІКОВІ ВИМОГИ

1. Знання контрольних питань.
2. Скласти нормативи з фізичної і технічної підготовки.
3. Виконати самостійну роботу.
4. Отримати позитивну оцінку з навчальної практики (підготовка план-конспекту та здатність провести частину заняття).

№ п/п	Контрольні тести	Оціночна шкала				
		5	4	3	2	1
1.	Біг на 30 м з місця (сек.)	4,0	4,1	4,2	4,3	4,4
2.	Комбінований тест з обведенням 4-х стійок та ударом по воротах з 16,5 м. Відстань 25м. (сек.)	4,0	4,2	4,5	5,0	5,1
3.	Удари на точність з 16,5 м в задану частину воріт. (5 ударів. К-сть влучань)	5	4	3	2	1
4.	Жонгливання м'ячем ногами (к-сть разів).	45	40	35	30	25
5.	Жонгливання м'ячем головою (к-сть разів)	35	30	25	20	15

Контрольні питання

1. Техніка і тактика гри у футбол, класифікація.
2. Стратегія гри в футбол. Еволюція та сучасні тактичні системи гри в футбол.
3. Методика навчання техніці гри.
4. Методика навчання тактиці гри.
5. Індивідуальна тактика гри у нападі польового гравця без м'яча і з м'ячем.
6. Індивідуальна тактика гри у захисті проти польового гравця без м'яча і з м'ячем.
7. Тактичні дії у захисті та нападі у виконанні воротаря проти гравця з м'ячем і без м'яча.
8. Індивідуальна тактика гри у нападі польового гравця при стандартних

положеннях.

9. Групові тактичні дії у нападі і захисті.
10. Навчання футболу юних футболістів у спортивних школах.
11. Вимоги до оформлення план-конспектів занять з футболу.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль №1								
Види контролю		Т1			Т2			Кількість балів
№		Бал	Макс. к-сть робіт	Макс. бал	Бал	Макс. к-сть робіт	Макс. бал	
1.	Відвідування занять	2	16	32	2	16	32	64
2.	Позитивна оцінка за відповіді на заняттях	2	2	4	2	3	6	10
3.	Контрольна робота	6	1	6	-	-	-	6
4.	Підготовка рефератів	-	-	-	6	1	6	6
5.	Складання нормативів з технічної підготовленості	-	-	-	2	4	8	8
6.	Складання нормативів з фізичної підготовленості	-	-	-	2	4	8	8
7.	Складання конспекту та проведення заняття за запропонованою темою	6	1	6	-	-	-	6
Максимальна сума балів				48			52	100

Примітка. Т1, Т2 – теми змістових модулів.

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль №2								
Види контролю		Т1			Т2			Кількість балів
№		Бал	Макс. к-сть робіт	Макс. бал	Бал	Макс. к-сть робіт	Макс. бал	
1	Відвідування занять	2	16	32	2	20	40	72
2	Позитивна оцінка за відповіді на заняттях	2	2	4	2	1	2	6
3	Контрольна робота	4	1	4	-	-	-	4
4	Підготовка рефератів	-	-	-	4	1	4	4
5	Складання нормативів з	-	-	-	2	4	8	8

	технічної підготовленості							
6	Складання нормативів з фізичної підготовленості							
7	Складання конспекту та проведення заняття за запропонованою темою	6	1	6	-	-	-	6
	Максимальна сума балів			46			54	100

Примітка. T1, T2 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
61-67	E		
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

- Науково-методична та спеціальна література.
- Відеоматеріали навчально-методичного характеру.
- Презентації за темами.
- Плакати та інші наочні засоби.

12. Рекомендована література

1. Авраменко В.Г., Бобарико О.Є., Гончаренко В.І., Джус О.М., Дуніхін П.М., Фалес Й.Г. та ін.. Футбол. Навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності. - Київ: Республіканський науково-методичний кабінет Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту, 2003. - 105 с.
2. Віхров К.Л. Тактика захисту. // Журнал „Фізичне виховання в школі», №4, 2004. - Київ: «Педагогічна преса», 2003. - С. 17 - 21.
3. Вихров К.Л., Дулибський А.В. Разминка футболістів: метод. пособ. / Вихров К.Л., Дулибський А.В. – Київ: Комби ЛТД, 2005. – 192 с.
4. Гриндлер К., Пальке Х., Хеммо Х. Техническая и тактическая подготовка футболістів. - М.: ФИС, 1976.
5. Дулібський А.В., Фалес Й.Г. Техніко-тактична підготовка юних футболістів. - Київ: Науково-методичний комітет Федерації футболу України, 2001.
6. Дулібський А.В.. Моделювання тактичних дій у процесі підготовки юнацьких команд з футболу. - Київ: Науково-методичний комітет Федерації футболу України. - 2001. - 130 с.
7. Дулібський А. Структурно-змістові компоненти змагальної діяльності центрального півзахисника в сучасному європейському футболі. - Андрій Дулібський, Тарас Завійський, Богдан Виноградський // Спортивна наука України. – 2017. – № 3 (2017). – С. 10 – 19. – Режим доступу: <http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/606/586>).
8. Дулібський А. Тактико-стратегічні аспекти змагальної діяльності центрального захисника у сучасних оборонних стратегіях гри команд з футболу. - Андрій Дулібський, Андрій Маркович, Богдан Виноградський, Богдан Хоркавий, Олег Колобич, Олександр Огерчук, Ярослав Грисьо // Спортивна наука України. – 2017. – № 5 (2017). – Режим доступу: <http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/645>.
9. Зеленцов А.М., Лобановський В.В. Моделирование тренировки в футболе. 2-е видання, перероблене і доповнене. - Київ: Альтерпрес, 1998. - 216 с.
10. Романенко А.Н., Джус О.Н., Догадин М.Е. Книга тренера по футболу. - Київ: Здоров'я, 1975. – 180 с.

11. Соломонко В.В., Фалес І.Г., Хоркавий Б.В. Футбол. Навчально-методичний посібник для тренерів і гравців дитячо-юнацького та аматорського футболу. - Львів: ЛКТ ЛНАВМ ім. Гжицького С.З., 2007. - 134 с.
12. Соломонко В.В., Лисенчук Г.А., Соломонко О.В.. Футбол: Посібник для футболістів і тренерів аматорського футболу. - К: Олімпійська література, 2005. - 193 с.
13. Фалес Й.Г., Огерчук О.Ф., Колобич О.В., Дулібський А.В. Ігри та ігрові вправи техніко-тактичного характеру для підготовки футболістів. - Львів: ВКП ф. ВМС, 1998. – 188 с.
14. Чанади А. Футбол. Стратегія: Перевод с венгерського. - М: Фізкультура и спорт, 1981. - 208 с.
15. Чанади А. Футбол. Тренінг: Перевод с венгерського. - М: Фізкультура и спорт, 1984. - 263 с.
16. Чанади А. Футбол. Техніка: Перевод с венгерського. - М: Фізкультура и спорт, 1984. - 247 с.
17. Футбол. Учебник для інститутів фізкультури. Под ред. Казакова П.Н. - М: „Фізкультура и спорт“, 1979. - 256 с.
18. Чернобай І.М. Розвиток швидкісних якостей юних футболістів / Навчально-методичні рекомендації. - Львів: НВФ «Українські технології», 2007. - 60 с.

Інформаційні ресурси

- Бібліотеки
- Інтернет
- Телебачення